

חוט של חסד

גיליון לכל בית יהודי | בנשיאות הרב שלום ארוש שליט"א

ר"ת	יציאה	כניסה	
18:21	17:43	16:29	ירושלים
18:18	17:44	16:44	תל אביב
18:12	17:36	16:29	חיפה
18:22	17:46	16:47	באר שבע

פרשת בא • י' שבט תשפ"א • גיליון 706

מאמר ראש הישיבה

יו"ל ע"י מוסדות "חוט של חסד"

רח' שמואל הנביא 13 • ת.ד. 50226 • טל: 02-5812210
 פקס: 02-5812252 • מייל: al5308000@gmail.com

מהילדים שלו לטובתו.

אם את לא מרגישה את זה, אז אין לך את העיקר, אין לך את האור, אין לך סיכוי למצוא שום דבר. ולא רק שלא מוצאים, אלא גם החיים עצמם שחורים משחור. תארי לעצמך אדם שיש לו ארמון מפואר מעוצב ומאובזר אבל הכול חשוך ואין שם טיפת אור - האם הוא נהנה מכל היופי והפאר? משל מוכר נוסף הוא מתחום האוכל. אדם שאוכל ולא רואה את האוכל נהנה הרבה פחות, אם בכלל. זו הייתה עיקר תשובתי לאותה אישה.

המאיר לארץ ברחמים

לכן התפילות של אותה אישה ושל כל אחד ואחת צריכות להיות בעיקר על העיקר, כלומר על האור. צריכים לומר לה: "ריבונו של עולם, אני לא רוצה כלום. אני רק רוצה אותך. אני לא רוצה לחשוב עליך שום מחשבה של שקר, אני לא רוצה לחיות בשקר ובחושך, אני רוצה לחיות את האמת שאתה משגיח עלי ואוהב אותי ואתה אבא טוב ואתה רק רוצה להיטיב ולעשות אתי חסדים גדולים ועצומים לטובתי הנצחית".

ולא מדובר כאן באמונה אלא מדובר כאן בדעת, בידיעה. הידיעה שה' הוא אבא אוהב. וכי יש אבא שלא אוהב את הילדים שלו? וכי יש אבא שלא רוצה שלילדים שלו יהיה כל הטוב שבעולם? וכי יש אבא שלא מצטער כשהילדים שלו סובלים? וכי ה' נהנה לראות אותך סובלת ח"ו? לחשוב כך זה חוסר דעת. צריכים להתחנך ולבקש מהחונן לאדם דעת שייתן לנו דעת שנדע אותו באמת, שנדע כמה הוא אוהב אותנו וכמה הוא רוצה לעזור לנו. ואז כל מהלך החיים שלנו ובעיקר התפילות שלנו ייראו אחרת לגמרי.

כשאתה מבקש משהו מאבא שלך או אפילו מחבר שאוהב אותך ואתה יודע שהוא ישמח לעזור לך - אתה קודם כול נגיש אליו עם הדעת שאתה יודע שהוא אוהב אותך. זה מה שעומד תמיד ברקע. אבל כשאתה נגיש להתפלל בלי דעת, אתה פונה לה' בלי לדעת באמת

המשך בעמ' 3

תדליק את האור

מהי הפעולה הראשונה?

הרבנית שתחיה סיפרה לי שפנתה אליה אישה גרושה בבכי וסיפרה לה ששום דבר לא הולך לה בחיים: היא לא מצליחה למצוא שידוך חדש והיא לא מצליחה למצוא פרנסה; המצב הזה גורם לה לתנועות קשות במצבי הרוח ולהרגשת תסכול מתמדת.

היא מתפללת ומתפללת אבל היא לא רואה שום התקדמות, אפילו לא זיק קטן של אור, היא כבר מרגישה שה' לא שומע אותה, והיא שואלת איך אפשר להמשיך כך, היכן היא טועה, מה עליה לשפר, על מה עליה להתפלל, אולי יש משהו שמעכב אותה. בקיצור, מה לעשות?

אמרתי לרבנית שתיגיד לה כך: תגידי לי, אם את מחפשת את הארנק שלך בחדר ויש חושך בחדר - מה הדבר הראשון שאת עושה? את צריכה כמובן

להדליק את האור. אין שום טעם לגשש בַּאֲפֵלָה ללא שום רמז או כיוון, כשאפשר פשוט להדליק את האור ולראות את כל החדר בסקירה אחת. נכון?

זה בדיוק המצב שלך. את בחיפוש קדחתני, אבל לא הדלקת את האור; אז כל המאמצים שלך הם ממש

לשווא. אני ממליץ לך "להפסיק את החיפוש" הבלתי יעיל, ופשוט להדליק אור. כשהאור כבוי אין סיכוי לפתור שום בעיה, אבל כשהאור דולק - כבר עשית את רוב העבודה.

שלח אורך ואמיתך

ומה זה אומר להדליק אור?

'אור' זה אומר קשר עם ה' - "כי אשב בחושך ה' אור לי". את עצובה ואת מרגישה שה' לא שומע אותך - זה אומר שאת חיה בשקר. השקר הזה הוא חושך שעוטף אותך ולא נתן לך שום סיכוי להתקדם באמת. וגם כל התפילות שאת מתפללת להשיג את הדברים שאת רוצה הם בשקר. לכן תפסיקי את "החיפושים", כלומר אל תתפללי בכלל על הבעיות שלך.

ומה כן? **תתפללי על האמונה**, שתחיי את האמת.

זה נקרא "להדליק אור", כי האמת היא האור. עלייך לחיות את האמת שאת כל מה שאת צריכה את מקבלת מה', ובשביל לקבל מה' צריכים להיות מחוברים עם ה', וחיבור נקרא ידיעה. ומה היא הידיעה? מה צריכים לדעת? צריכים לדעת שה' הוא אבא אוהב שרוצה שיהיה רק טוב לילדים שלו והוא משגיח על כל אחד

'אור' זה אומר קשר עם ה' - "כי אשב בחושך ה' אור לי". את עצובה ואת מרגישה שה' לא שומע אותך - זה אומר שאת חיה בשקר. השקר הזה הוא חושך שעוטף אותך ולא נתן לך שום סיכוי להתקדם באמת.

קו האמונה
02-6444250

למרות הסגר - יש שיעורי תורה!
קו האמונה - תאזין | תרגיש בטוח
 אמונה אמונה כל יום כל היום

בדיחות הדעת

אישה לחברתה: "מה קיבלת מבעלך ליום הנישואין?" אישתו של קמצן: "את רואה את המרצעד החומה שחונה בחוץ? החברה: "בטח! וואוואוואו!!! אישתו של קמצן: "אז הוא קנה לי מטפחת בדיוק בצבע הזה"

העלון מוקדש להצלחה
מיכל שירה בת אודט
בן משה בן אילנה

להקדשת העלון: 02-5308000

בעקביות, לא עובדים ורק גורמים ריחוק ושנאה אצל הילד, שהרי העונש כה גדול עבור הילד שבאמת כבר לא נתתם לו סיבה לשנות התנהגות, שהרי בין כה וכה מבחינתו הוא כבר איבד הכל כתוצאה מהעונש. זיכרו תמיד, גם עונש, כמו כל דבר אחר בחיים, צריך להיות מחושב ובמידה מסוימת עם יושר חמלה והגנות.

דלי של התחזקות

ונסיים השבוע בנקודה חיובית. אחד הדברים שיגרמו לילד "אי רצון להשתנות" הוא חוסר אמונה בעצמו. כאשר הילד אינו מאמין שהוא יכול לשנות את מידותיו והתנהגותו, לא יהיה לו אפילו גרם אחד של מוטיבציה להשתנות. חובה עליו להפסיק להיות בצד של "הרעים" וביאיי הזעם שכל שיטות החינוך שלהם היא באיומים והבהרות "מה תהייה התוצאות למעשים הרעים", נזכור את דברי רבי נתן מברסלב, שאמר: "על כל כף של התעוררות (ביקורת) צריך דלי של התחזקות" נזכור תמיד, לפרגן ולהעניק מחמאות ופרסים על התנהגות טובה. חינוך אינו רק ענישה (הוא אפילו בכלל לא), חשוב לשים לב גם להתנהגות טובה ולעודד אותה. אנחנו מרוצים כעת מהילד-חשוב לתרגם זאת למילים. נגיד לילד: "ראיתי איך וויתרת לאחיק. אני גאה בך על כך שאתה חולק את עצצועיך עם אחרים", גישה זו תהיה בע"ה יעילה יותר מאשר להעניש את הילד על התנהגות הפוכה, ואל תשכחו לפרט כמה שיותר את המחמאה, וחשוב שהילד יבין על איזו התנהגות הוא קיבל אותה. בהצלחה!

הרב אבוהצירא - יועץ, מאבחן ומטפל
לייעוץ טלפוני ללא תשלום
בימים ג' - ד' משעה 8-10 בערב
נייד: 054-8434435

חינוך באהבה הרב יצחק אבוהצירא

סמכות הורית ומשמעת פרק יד'

כאשר היא מלווה באחד הילדים כאילו הוא אורח, ועשו ביחד "הצגה". כל הילדים נתבקשו לצאת מהסלון בזריזות ולפנות מקום לאמא ול"אורח", שכאמור היה אחד הילדים. הילדים מילאו את תפקידם במהירות שהרי אמא הודיעה: "מי שיהיה הכי זריז באיסוף המשחקים והעברתם לחדר הילדים, הוא יהיה האורח בפעם הבאה!" (ואיזה ילד לא ירצה להיות השחקן הראשי בהצגה?).

לאחר כמה "עשרות" תרגולים, הצגות, עידודים ופרסי הצטיינות למקיימי החוק בהצלחה, הילדים הפנימו את החוק, התרגלו אליו, וכבר ביצעו אותו במיומנות ובשמחה ללא תזכורת מיוחדת של ההורים. את אחד הילדים שהתקשה ביישום החוק (ותמיד יהיה את האחד הזה), לקחו ההורים כ"אתגר" ועבדו איתו באופן אישי. הרווח של ההורים היה עצום. בהשקעה קטנה אך עקבית, בשיטת חינוך ניעוה ואפילו משמחת, ללא כפייה, צעקות ומריבות, הצליחה האם לחנך את ילדיה להיות "שומרי חוק", וכך חסכה לעצמה התמודדויות אין סופיות עם בעיות המשמעת כאשר באים אורחים. ולכן, כחלק עיקרי בחינוך הילדים למשמעת, עליו לבסס את החינוך וההרגל "למערכת החוקים של הבית".

איומים וענישה

עקביות והתמדה בכל שלבי החינוך וההרגל, הם כמו החמצן של קיום החוק. קיימו כל הבטחה של פרס או עונש, אחרת תסכנו את סמכותכם בבית. ילדים חייבים להאמין שאתם מתכוונים לדברים שאתם אומרים, זה לא אומר שאתם לא תיתנו הזדמנות שנייה ואין מצב של "התחלה חדשה", אולם במרבית המצבים עליכם להתמיד עם הדברים שאמרתם. הימנעו מאיומים חסרי "שיניים" כמו: "אם לא תעלה בזמן, לא אתן לך לשחק בגינה יותר". זיכרו את המשל של "זאב, זאב" ודעו כי איומי סרק, מחלישים את כל האיומים האחרים גם כן. במידה ואיימתם: שהטיול יתבטל ומוישיי יחזור הביתה אם הוא לא נרגע במושב האחורי של הרכב, אל תתבלבלו, חזרו הביתה, הפסד הטיול הוא לא נורא כמו הפסד האמינות והעמידה על עקרונות החינוך (רק תזהרו לא להשתמש בזה מיד). ודבר נוסף, עונשים קשים וגדולים, כמו לא לרדת לשחק למטה במשך שבוע וכדו' אפילו אם יהיו

הורים יקרים, עלינו לדעת שכדי לחנך ילד להיות ממושמע בדרכים שכתבנו בשבוע שעבר, ישנם שני סוגי תהליכים. תהליך לטווח קצר ותהליך לטווח ארוך. התהליך לטווח קצר אומר: בבית שלנו אין חוקים מגודרים עד הסוף, ואנו מתמודדים עם כל בעיה בפני עצמה. זה אולי יותר נחמד, אבל זה ח"ו לא יגמר לעולם, כי זה פתרון זמני ואין יותר קבוע מזמני. לעומת זאת, התהליך לטווח ארוך אומר: אנחנו עובדים עם הילדים על מערכת חוקים מסודרת, ונותנים לכל חוק תשומת לב מרבית, אנחנו משקיעים את האנרגיה ב"לחנך שלא תהיה בעיה" ולא ב"לטפל לאחר שיש בעיה". אמנם, כשקובעים מסגרת בבית צריך לעבוד קצת קשה אבל אל דאגה זה רק בהתחלה, שהרי לאחר פרק זמן כשהילדים כבר מתרגלים למסגרת, זה נהפך להם לטבע שני, ועכשיו העבודה היא רק לשמור על "קיום המסגרת" כמו תרמוס השומר על החום לאחר הרתיחה.

הגיע הזמן לעבוד על חוקים

דוגמה לעבודה: למשפחת כהן ישנם 3 ילדים. ערב אחד לאחר ישיבה בסלון עם אורחים, כאשר הילדים לא מפסיקים לגשת לשולחן הכיבוד ו"להפריע", לשחק בין רגלי האורחים במשחקים שונים, כאשר ההורים כל הזמן צריכים לבקש: לכו שחקו בחדר וכו' (תודו שלא ממש נעים). החליטו ההורים שבמקום להתמודד בכל פעם מחדש עם הבעיה, הגיע הזמן לקבוע "חוק". וזה לשון החוק: "כאשר אורחים מגיעים לבית שלנו, הכניסה לסלון אסורה לכל הילדים". כמובן ההורים קוראים מידי שבוע את העלון של "חוקי של חסד" ולכן הם ידעו את כל "כללי הפעלת חוקים בבית", הם טרחו לכתוב את ה"חוק" במקום בולט. לנכנס ולהסביר לילדים (לכל אחד ברמה שלו) מדוע החלטנו על החוק הזה, (חוסר דרך ארץ כלפי האורח וכדו') והתחילו לעשות "איומים" ליישום החוק, ולעבוד על רעיון ההרגל.

כרטיסים להצגה

מידי כמה ימים כאשר הילדים שיחקו בסלון כהרגלם (פשוט אין לנו חדר משחקים), נכנסה האימא לסלון

ליקוטי מוהר"ן המסר של הרב שלום ארוש:

רבי נאמן אחר הספרו של חוקי אר הנאמן
והנאמן שרוב צמח ישראלי יגיע לנאמן הנאמן של
יבוא נשח, כל מי שיקנה 10 ספרים יבין איך
יצרם שיהיה לו ולמשפחתו שיהיה נאמן
ורבני יגיע נאמן אר צמח בנאמן
ואין יקנה נאמן אר צמח בנאמן
שיגיע לו ישראלי ונאמן הנאמן
ברוכי הנאמן של ארץ

להזמנות: 052-2240696

"כל מי שיקנה 10 ספרים יבין אותם
יזכה שיהיה לו ולמשפחתו שיהיה נאמן"

החל הרישום לתלמוד תורה ברסלב "שלום בנייך"

הורים אשר להם ילד שימלאו לו 3 שנים במהלך שנת הלימודים תשפ"ב,
מוזמנים לבוא לקבל את טפסי ההרשמה והתקנון במשרדי התי"ב

הרישום בין השעות 15:30-13:00
בין התאריכים ט"ו טבת לט"ו שבט
יש להצטייד בתעודת זהות של שני ההורים+סכפ מעודכן
*הקבלה מותנית באישור וועדת הקבלה

שבטי ישראל 56, ירושלים
טל: 02-5819573, פקס: 02-5816561

בנשיאות מו"ר
הרב שלום ארוש שליט"א

כיצד נמצא ספרי האבוד?

הזמן אזל, נהיה מאוחר, עוד מעט תיסגר הספרייה וחבל...

שלום, שמי מ. אני בת עשר ומתגוררת באלעד.

היה זה רגע שבו חשתי כי הייאוש כמעט אוחז בי, נזכרתי ב'חוק התודה' של הרב ארוש שליט"א. אמי, אחותי ואני התחלנו לומר תודה לה' על הספר שהיה ואבד ועל כך שאנו לא מוצאים אותו כלל. כך במשך כמה דקות אמרנו תודה לה' שוב ושוב.

יש לי תחביב מיוחד של קריאת ספרים, אני אוהבת לקרוא ספרים ומסיימת אותם די מהר, נרשמתי לספריה השכונתית ומשם אני ובני משפחתי משאילים ספרים ומחליפים מידי שבוע.

לאחר שאמרנו תודה לה' באמת מעומק הלב, והוספנו פרק מזמור לתודה, חזרנו לחיפוש שוב ולאחר כמה דקות מצאנו את הספר כאילו צץ משום מקום.

באחד הימים שרציתי ללכת לספריה להחליף את הספרים שסיימנו לקרוא, הנחתי את כל ספרי הספרייה בשקית ובאתי לצאת לדרך. אך אז גיליתי לפתע כי אחד הספרים שהשאלנו מן הספרייה לא נמצא בשקית...

כמובן שהודנו לה' בשנית, הפעם על כך שמצאנו את הספר... כמה טוב ה', ותודה לרב ארוש שליט"א על שלימד אותנו את חוק התודה.

חיפשתי וחיפשתי בכל מקום אפשרי אך כאילו בלעה האדמה את הספר והוא לא נמצא.

אמרתי תודה ומצאתי ...

אימי ואחותי הצטרפו גם כן לחיפוש וניסו לסייע ככל יכולתן אך הספר לא נמצא.

מזל החודש דלי - חכמה ודעת -

שבט

החכמה צריכה להיות כלי קיבול לתמימות ויושר.

(א.ב. של החיים)

לקבלת מסרים מחזקים - 052-6672221

פטרונות יש לשלוח למייל al5308000@gmail.com או לפקס: 02-5812252 יש לציין שם מלא, כתובת מלאה וטלפון

מדור ילדים שעשועון מגוון

אישיות

לפנכם אישים רוחניים, כשהמשותף בכולם שנפטרו בחודש שבט זהו את הדמות לפי הרמזים:

סמל: תרשיש
שנות חייו: 123 שנה
אביו: יעקב אבא
מקום קבורה: תל קדש

הדמות:

סמל: פרישות מחומריות
רבו: ר' שמחה בונים מפשיסחא
אביו: ר' יהודה לייבוש
מקום קבורה: קוצק

הדמות:

סמל: פשטות, תמימות וענווה
חיבור: "מנורת הזהב"
תלמידו: המגיד ממזעריטש
חתימתו:

הדמות:

תודה אבא

ישבתי ליד ציון קבר האמוראים, הפה שלי לא ידע אפילו מה למלמל, מה אומרים כשמלחמת גוג ומגוג הגיע אלי הבייתה, כפשוטו.

באותה תקופה ביתי פרקה עול, היא לא הייתה מוכנה אפילו להקשיב לי, כאילו לקחו לה את השכל, ניסיתי ליצור איתה שיחה מפעם לפעם, אבל כבר ראיתי שעדיף להפסיק לדבר איתה, אם זה לבריאות שלי ושל ביתי, או אפילו לקשר שלנו, ולציבות של כל שאר ילדי.

הרגשות שבי היו מוצפים, מה אני עושה? יש לי משפחה, אני לא יכולה להרוס את החינוך של כל הקטנים, ומצד שני הבנתי, כמה דווקא עכשיו, ביתי צריכה אותי.

סבב תפילות בטוח יועיל, בהגיעי אל קבר האמוראים בטבריה, עודי יושבת ומחפשת אחר התפילה הנכונה, מונח בכיסא שלידי, העלון "חוט של חסד", התחלתי לעיין ולקרוא על מעלת כח התודה- חוק התודה, חוק שעובד.

וכך בקברי האמוראים הקדושים החלתי לומר תודה, על הכל, על כל חיי, מהתחלה. לא שמתי לב איך הזמן עבר ואני עדיין עם התודה, לא מסוגלת לעזוב את התודה.

הודיתי על ביתי על הילדה הטובה שהייתה לי עד לפני כמה חודשים, על האטימות שעטפה אותה פתאום, על שעששיו אבדה לי בין הידיים. עשיתי תשובה, על כל חטאי מהעבר, בסיום אמרתי שמונה פעמים מזמור לתודה.

לאחר שפע של תודה ותפילה, הבטתי בשעון, לא האמנתי שאני כבר שעה וחצי פורקת את כל המטענים ששחבתי על גבי...

תודה

להיגיון

ימים ספורים בלבד חלפו אני מוצאת על הכרית שלי, מכתב מביתי.

במכתבה היא התחרטה לגמרי על כל הצער שמצערת את הוריה ובפרט את אמה והבינה, (אולי בדרך הקשה) - כמה לא משתלם להיגרר אחר החברות, שלא מעניין אותן כלום חוץ מאינטרסים אישיים, וסי שבאמת רוצה בטובתה תמיד- זה המשפחה...

הייתי המומה, לא הצלחתי לעצום עין, גמרתי את ספר התהילים מתוך דמעות שמחה.

תודה רבה שהייתם חלק מהגאולה הפרטית שלי...

חיזוקון

לומדים הלכה

נטילת ידיים בבוקר

לא יגע במאכל קודם הנטילה. ואם נגע בו, ישטפהו במים שלוש פעמים. ואם אי אפשר לשוטפו, כגון שנגע בלחם או משקה, יש להתירו אף ללא שטיפה (בהלכה ובאגדה)

לקבלת מסרים מחזקים 052-6672221

עזור לנו להביא אותו לחיפה

השבוע העלון הגיע לטבריה

את/ה גר בחיפה?

הזכויות האלו יכולות להיות שלך!

קח חלק בהפצת העלון בעירך: 02-5308000

שו"ת אקטואלי

השאלות שלכם, התשובות של הרב

האם יש תקנה לכעס?

מה התיקון לכעס? מה עושים כשהאשה רוצה שבעלה ילמד בכולל, אך הוא פחות בכיוון?

שאלה:

הקב"ה על עולמו ומוריד קדושתו למטה".

לגבי התיקון של העתיד, שיותר הוא לא יכעס, צריכים לקחת את הספר 'בגן האמונה', יש שם פרק קצר מאוד על כעס, בערך שלשה עמודים. פשוט לקחת את הפרק הזה ולהתפלל על זה בכל יום. בהצלחה.

אישה שואלת:

אני רוצה שבעלי ילמד בכולל, וכשאני

אומרת לו את זה, זה מכעיס אותו ויוצר בו התנגדות, מה אני צריכה לעשות בשביל כן לזכות שהוא ילמד בכולל?

תשובה: זו שאלה חשובה מאוד מאוד. למה? כי אני אומר לכל הנשים היקרות - אישה צריכה לדעת איך מקרבים את הבעל. אמנם כתבתי את זה בספר 'חכמת נשים', כדאי לך ללמוד את הספר. אמרת לו פעם אחת והוא כעס? גמרנו! אסור לך יותר להציע לו את זה, זה קודם כל. אלא מה? במקום לקרב אותו עכשיו חלילה את יכולה להרחיק אותו יותר ויותר, אז מה עשית? לדעת - את צריכה מצד אחד לעשות את החוק של התורה. כואב לך על הייסורים שיש לך שבעלך לא לומד בכולל, אם יש לך ייסורים מזה, אם אין לך ייסורים את לא יכולה לעשות את החוק של התורה. ודבר שני תתפללי על בעלך, שה' יקרב אותו. שיזכה ללמוד את הספרים, קודם כל שילמד את הספרים של האמונה, ויתחיל לעשות התבודדות, ויתחיל לעבוד על תיקון הברית, וממילא כבר תהיה ישועה שהוא גם יכנס לכולל.

ב"ה, יש בספרים הכל, חסד ה' עלינו, ממש הכל, כל מה שאדם צריך בעולם הזה. אמונה, 'בגן האמונה'. שמחה, 'בגן החכמה'. מציאת הדיוג ושלוש בית, 'בגן השלום'. פרנסה, 'בגן העושר'. חינוך ילדים, 'חינוך באהבה', 'ילדים מוצלחים' וכו' וכו'.

יש את הספר 'בשדי יער', שמלמד איך עושים התבודדות, ואור חדש שמלמד איך לוקחים דבר ועובדים עליו חצי שעה ביום עד שקונים אותו. ויש עוד ספרים.

כמובן ספרי רבנו הקדוש, וכל הטוב שיש בעולם הזה, גם עדין בעולם הזה.

יש לרב דיסק שהוא מדבר על הכעס, ושמה הוא מביא מרבנו האר"י ז"ל ורבנו חיים ויטאל (שער רוח הקודש דף ח:), דיבורים חריפים מאוד בגנות הכעס, ואצטט חלק מן הדברים: "ואעפ"י שעושה האדם תקונים לנפשו ותשובה מעולה על כל עונותיו, ומצות רבות

וגדולות, הכל נאבדים ממנו לגמרי, לפי שהרי אותה הנשמה הקדושה, שעשתה כל המעשים הטובים, נתחלפה בטמאה, והלכה לה, ונשארה שפחה טמאה במקומה, וירשה את גבירתה, וצריך שיחזור פעם אחרת, לחזור ולתקן כל התיקונים הראשונים שעשה בתחלה".

וכאשר שומעים את הדברים זה נותן מן תחושה עד כדי כך שנמצא שלאדם אין שום תקנה אם נפל פעם אחת בכעס. שאלתי היא האם באמת אין שום דרך תשובה לתקן את עוון הכעס?

תשובה: אין דבר שעומד בפני התשובה, ואפילו שם בשער רוח הקודש מובא שיש דרך לתקן את מידת הכעס כמו שמובא שם בהמשך, אבל כמובן שכל דבר צריך שהאדם יעבוד עליו ויעבוד על עצמו על כך שאיבד את האמונה, כי זה ברור שהאדם הגיע למצב של כעס זה אומר שהוא שכח את הקב"ה.

רבנו נתן לנו דרך נפלאה, הדרך של ההתבודדות, שזו מתנה! מתנת המתנות! שאדם בהתבודדות יושב ומדבר עם ה', אין דבר שהוא לא יכול לתקן! וזה לגבי התיקון של העבר, וכבר כתוב בספרים הקדושים שכל התיקונים שכתובים בספרי קבלה הכל נכון וכבר כתב הר"ר אהרון קרלינר זצ"ל (בית אהרן דף פ"ז) וז"ל: "אהובי אחי תאמינו לי, והוא מלא בכל הספרים, אשר מה שהיו צריכים הצדיקים הראשונים להשיג בכמה ימים וחדשים, אפשר כעת לתקן בשעה אחת, מחמת שכעת העולם הוא יותר בשפלות, בבחינת "רגל", חס

אין דבר שעומד בפני התשובה, אבל כמובן שכל דבר צריך שהאדם יעבוד עליו ויעבוד על עצמו על כך שאיבד את האמונה, כי זה ברור שהאדם הגיע למצב של כעס זה אומר שהוא שכח את הקב"ה.

שידור חי

על ידי הרב שלום ארוש שליט"א
בכל יום שלישי, בשעה 20:00

שאלות ותשובות

ניתן לשלוח שאלות במייל
me5812210@gmail.com
או כמסרון לנייד:
052-6672221

הסדרה שלום הבית
מאת הרב שלום ארוש
052-2240696

שלום הבית שלי הרב שלום ארוש שליט"א

מכפר, רחמנא ליצלן רחמנא לשזבן.

לכן, עיקר התשובה היא בין אדם לחבירו. כי מה שיעשה לא יעזור לאדם, אם הוא פגע באנשים. אחרי מותו, בשמיים לא יעזור לו כלום. פשוט לא יכולים לעזר לו, עד שיפייס את כל האנשים שפגע בהם. לכן יהיה צריך לחזור בגלגול, כדי שיפגוש שוב את אותם בני אדם שפגע בהם ויפייסם.

לכן רוב הייסורים שיש לאדם, הם כי לא שומר את פיו, והוא פוגע באנשים. ועל זה נאמר: שומר פיו ולשונו, שומר מצרות נפשו. כי עיקר הדבר שעליו שולחים לאדם ייסורים, הוא על עבירות שבין אדם לחברו. כי בעבירות שבין אדם למקום, אם ה' רואה שאיזה אדם לא מסוגל לקבל ייסורים ותוכחות על אותן עבירות, הוא חוסך ממנו אותן, כי אפשר שיתעורר מאוחר יותר לעשות תשובה עליהן, וגם אם ח"ו לא יעשה תשובה, סוף כל סוף, יהיה אפשר לזכך אותו ולכפר לו עליהן באש הגיהנום. כמה דקות או ימים בגיהנום מכפרים על הרבה מאד. אבל בין אדם לחבירו - בזה ה' כן שולח ייסורים, ומיד. כי את זה אי אפשר כבר לתקן אחרי שמתים, לכן אין כאן מקום להארכה והנחות, אלא מיד שולחים לאדם ייסורים, כדי שהוא יתעורר לתקן את אותן עבירות בחיים חיותו, לפני שימות ויהיה מאוחר כבר, והוא יפסיד את הכול ח"ו.

ודורשת הגמרא: אם ממון יש בידך - התר לו פיסת יד, ואם לאו - הרבה עליו רעים. כלומר: אם הפגיעה היא בממון, כגון גזל, הונאה וכד', קל מאד לתקן זאת - פשוט מחזירים את הכסף ונגמר. אבל אם הפגיעה היא באונאת דברים, כגון שהעליב אדם, ביזה אותו, דיבר עליו וכו', על זה צריכים מאמצים רבים: לשלוח לאדם הפגוע הרבה אנשים שיפייסו אותו וישכנעו אותו למחול לו וכו'. וזאת צריכים לדעת, שעל אותן פגיעות בזולת, שום דבר לא יכול לכפר, עד שיפייס את האדם הפגוע, כמו שנאמר במשנה: עבירות שבין אדם למקום - יום הכיפורים מכפר. עבירות שבין אדם לחברו - אין יום הכיפורים מכפר, עד שירצה את חבירו.

כל אחד יודע, שלרצות אדם שנפגע זה קשה מאד, ורוב בני האדם, גם כשאומרים בפיהם שסולחים, בליבם נשאר צלקת שלא נשכחת מהר. ומאחר שעל עבירות שבין אדם לחברו שום דבר לא מכפר - לא יום כיפורים, ולא ייסורים בעולם הזה, וגם לא גיהנום, כמובא שם בהמשך הגמרא, לכן מובן שהכלל: מוות וחיים ביד הלשון, הוא גם למדבר, שעל ידי ששומר את לשונו, הוא זוכה לחיים, לכן עדן, לחיי עולם הזה ועולם הבא, ועל ידי קלקול הדיבור, שאינו נזהר בשבט לשונו, הוא מקבל מוות וייסורים, שאפילו גיהנום לא

מסחר ומשא ומתן באמונה - כל כולו עומד על הדיבור, שהאדם עומד בדיבורו. וזו השאלה הראשונה ששואלים את האדם בבואו לבית דין של מעלה: "נשאת ונתת באמונה?" ואמרו חז"ל: כיצד הוא משא ומתן באמונה? שההן שלו הן, והלאו - לאו. כלומר, מי שעומד בדיבורו ולא משנה מדבריו, ולא מתחרט אחרי שכבר קבע מחיר או תנאים לעסקה, אפילו אם יש לו הפסדים מכך, וכל שכן שלא משנה בדיבורו בשביל תוספת רווח, לא משקר ולא מייפה את הסחורה, זה מה שנקרא משא ומתן באמונה, שעל זה תחילת דינו של אדם בשמיים.

ומה גם שאנשים אוהבים לסחור עם מי שמכבד אותם ומדבר איתם בדרך ארץ ובנועם, ויוצא, שגם בדרך הטבע יש לו הצלחה, וגם מבחינה רוחנית יש לו עזרה משמים. כל ההצלחה בפרנסה או הכישלון והפסד - ביד הלשון...

לא רק המצוות שבין אדם לחברו תלויות בעקר בדיבור, אלא גם העבירות שבין אדם לחברו, הקשות שבהן, הן אלו התלויות בדיבור, כמו שמוכן מהגמרא במסכת יומא, המביאה את הפסוק (משלי ו'): "בני אם ערבת לרעך תקעת לזר כפיך נוקשת באמרי-פיך עשה זאת איפוא בני והיעלל כי באת בכף רעך לך התרפס ורהב רעך".

רבי שלום מזרחי שרעבי- הרש"ש צדוק"ל זיע"א י' שבט

לאורם נלך הילולא דצדיקיא

שם טוב. תלמידים אלה היו כמעט בני גילו של הרש"ש ר' גרשון מקיטוב היה מבוגר מהרש"ש ביותר מעשרים שנה) ולמרות זאת נחשב הרש"ש בעיניהם כמורם ורובם, הרש"ש שלח את תלמידו מהר"ט אלגזי לסובב בקהילות אשכנז כדי להתריעם לחיזוק ישיבת בית אל והישוב היהודי בירושלים, מהר"ט אלגזי התקבל בכבוד מלכים בקהילות אשכנז וגדולי הרבנים בקשו וקבלו ממנו את סידורו של הרש"ש לעיון, היו אלה בעל ההפלאה ור' משה סופר המכונה החת"ם סופר ועוד. גם מקהילות נוספות בעולם הריצו שאלות לרש"ש כמו רבני קהילת תוניסיה שהתקשו בקבלה והרש"ש פתר להם את כל ספקותיהם ושאלותיהם. חיבר סידור כוונות בו כל מילה בתפילה וכל פרט במעשה המצוות מפורטים ומתורגמים לשמות קודש, לעולמות עליונים ולסדר המשכת השפע. את ה"סידור הארוך" בו הביא את הכוונות לפרטיהן העתיקות תלמידי ישיבת "בית א-ל" בכתב יד ואת ה"סידור הקצר" הידוע כ"סידור הרש"ש" בו הובאו הכוונות בקצרה, הביאו לדפוס ותפילת העמידה (שמונה עשרה) לפיו נלל חזרת הש"ץ ארכה כ- 40 דקות. מספריו הקדושים: אמת ושלוש: בו מביע התנגדות לספרי קבלה שחברו אחרי המקובל ר' חיים ויטאל זצוק"ל ומביא ביאורים על ספר עץ חיים נהר שלום: כוונות התפילה. סידורו של הרש"ש: לפי כוונות האר"י. רחובות הנהר: ביאור על הקדמות האר"י.

רבי שלום מזרחי נולד בשרעב שבתימן ועל שם העיר כונה בשם "שרעבי". עסק ברוכלות ובהיותו נער עלה לארץ ישראל אל ירושלים עיר הקודש דרך עלייתו הייתה ארוכה ומלאה תלאות. הוא עבר דרך בגדאד בירת עיראק ורבינו יוסף חיים זיע"א (הבן איש חי) מציון זאת בהרחבה בכתביו, כי ראה בכך זכות שכפות רגליו של הרש"ש דרכו ברחובות עירו. טרם עלייתו לארץ כבר היה מלא וגדוש בתורת הנגלה והנסתר אך בהגיעו אל ראש ישיבת "בית א-ל" בה חפץ בכל מאודו ללמוד, עשה עצמו כנער תם וביקש להתקבל כמשמש בישיבה. ראש הישיבה, ר' גדליה חיון קיבלו ומאותו יום ר' שלום היה מעורר את התלמידים משנתם בחצות הלילה, מגיש לפני החכמים שתייה חמה, מסדר את הספרים וממלא את פחי המים מסי הבור. בד בבד היה מקשיב לשיעורים ולומד מבלי שאיש ישים לב. כאשר חכמי הישיבה ניתקלו בסוגיות להן לא מצאו תשובות ישב ר' שלום מן הצד אף על פי שהתשובה הייתה נהירה לו והסתיר את עצמו. פעם אחת לאחר שראש הישיבה היה שרוי בצער על שאינו מוצא תירוץ לקשייתו, כתב ר' שלום את התשובה והניחה בין דפי הספר של רבו. ר' חיון ותלמידיו התפלאו למראה התשובה הברורה ור' חיון גזר על תלמידיו לגלות מי הטמין את התשובה בספרו אך ר' שלום שלא נכלל בין התלמידים עליו לא חלה הגזרה. עד שבתו של ר' חיון ראתה את ר' שלום בשעת מעשה וגילתה לאביה, ר' שלום הודה וביקש מר' חיון להישאר ניסתר אך ר' חיון ראה בכך אות משמים כי הגיע העת להתגלות הרש"ש והושיבו לימינו. לאחר זמן לקחו לחתן לבתו. לאחר פטירת ר' גדליה חיון בשנת ה'תק"י כיהן הרש"ש כבקשת חמיו כראש הישיבה. ועמד בראש חברת רבנים מפורסמים שנקראה "חברת אהבת שלום" ומבין תלמידיו היו החיד"א מהר"ט אלגזי ר' חיים דילרוזה ור' גרשון מקיטוב גיסו של הבעל

קו האמונה
02-6444250

אני אוהב כל יהודי

אהבת חיים מתחילה בבית!

דווקא בזמן של סגר,
זו ההזדמנות שלנו
להרבות שלום בתוך הבית

לרכישת סטיקרים ומוצרים נוספים:
050-9931931
נא להתקשר בין השעות 09:00-15:00

בחג הפסח שנת ה'תקמ"ב קיים הרש"ש את מצוות אכילת מצה עם ייחודים וסודות נעלים, נתמנעם לאחר הסדר ואז הודיע שהגיע זמנו להפטר מהעולם. התעטף בטלית ותפילין, הרבה בלימוד תורה בכוונות וייחודים, הבטיח שהמתפללים על קברו, תפילה בלב תמים לא תחזור ריקם והחזיר נשמתו לבורא. זכותו תהא מגן וצניעה עליו ועל כל ישראל.

שהוא רוצה לתת לך - אז אתה כמו אחד שיורה חיצים בצורה עיוורת בלי לכוון ובלי לראות את המטרה שהסיכוי שהוא יפגע שואף לאפס.

עזור לו לעזור לך

באים אלי בחורים שאומרים לי שהם רוצים להתחתן, הם חושבים שאגיד להם להתפלל או לעשות סגולות כאלה ואחרות, ואני רק אומר להם: "מה אתה חושב, האם אתה חושב שה' רוצה שתתחתן?" השאלה הזאת מפתיעה אותם והם מתחילים להתבלבל כי הם לא תמיד בטוחים בכך בעצמם.

יוצא שלפי דעתם להתפלל זה אומר לשכנע את ה'. אבל אני מסביר להם שהם טועים, כי ה' רוצה שהם יתחתנו יותר ממה שהם רוצים בעצמם, ורק כך צריכים לגשת אל ה' ולבקש ממנו זיווג, מתוך הידיעה הברורה שה' רוצה לתת, וכשאתה ניגש לתפילה אתה בעצם בא לקבל. כפשוטו.

כל תפילה שלך רק בונה כלים שבהם ה' ייתן לך את השפע, וכביכול "עוזרת" לה' לתת לך את מבוקשך.

כשאתה לא מאמין בזה, זה אומר שאתה בחושך וגם אם אתה מתפלל בחושך הזה - אתה למעשה מונע מבורא עולם לתת לך, אתה מונע ממנו את התענוג שלו ואת גילוי מלכותו שהוא "מקבל" כביכול מזה שהוא ייתן לך, ואתה גורם לו גם צער גדול שהוא מצטער בכל רגע שהוא לא יכול לתת לך, וזה כביכול עלבון לה' שאתה חושב עליו שהוא לא רוצה לתת לך.

ולכל בני ישראל היה אור

בעשר המכות ה' מלמד את עם ישראל את יסודות האמונה: שהוא שולט בכל העולם ומשגיח השגחה פרטית על כל נברא וכו', אבל ה"מכה בפטיש", השפיץ של האמונה, מגיע רגע לפני היציאה הגדולה ממצרים - אז מגיעה הידיעה הגדולה, בצורת מכת חושך.

במכת חושך התברר מי חי באור ומי חי בחושך. המצרים היו בוודאי בחושך גדול ולא יכלו אפילו לזוז ממקומם, כי החושך משתק את האדם שיתוק מוחלט. אבל לבני ישראל לא היה שום חושך ואדרבה, האיר להם אור גדול מאוד, והתגלו להם אוצרות גדולים כדי ללמד אותך שבכל חושך בחיים ישנו אור גדול ועצום ואוצרות גדולים.

אם אתה חי את ה' ואת האמונה אתה נמצא באור, והחיים שלך מתוקים, אתה מוצא אוצרות, ואתה כבר נמצא בגאולה; אבל אם אתה לא חי את האמונה, אז אתה חי בחושך גדול ואתה פשוט תקוע במקום, כמו המצרים שלא יכלו אפילו לזוז ממקומם במכת חושך.

לכן בכל תְּקִיעַת בחיים תבדוק קודם כול אם האור אצלכם דולק, אל תנסו לפתור שום בעיה בחושך. חבל על הזמן ועל הכוחות. אל תרצו שום דבר, תרצו פשוט לחיות את האמת שה' אוהב אתכם כדי שתחיו באור, ואז תראו שהכול פשוט וקל ויפה ולא זו בלבד שאתם כבר בגאולה הפרטית שלכם, אלא אתם גם מקרבים את הגאולה הכללית של כל העולם.

ברכת שבת שלום ומבורך

חיילי האבן שהפשירו

ש ל מ ה
כל המורדים

חיילים
והביאו את
אלי".

הגיעו החיילים לשוק והתקרבו לכיוונו של רבי יצחק. אך ראה אותם הצדיק - הפכו כולם משותקים מבלי יכולת להניד אבר. משל יצוקים הם מאבן.

רצו כמה שכנים שראו את המתרחש למושל העיר וסיפרו באוזניו את הפלא הגדול. הרשע לא נרמז ושלח פלוגת חיילים נוספת להביא לפניו את רבי יצחק. כמעשיהם של הראשונים, כך מעשיהם של האחרונים. התאבנו החיילים בלי יכולת לזוז.

עתה לא יכול היה המושל להתעלם. לבש את בגדו העליון ויצא בלוויית מקורביו אל השוק. בהגיעו אל השוק, נחרד למראה עיניו, ניגש בהכנעה אל רבי יצחק וביקש בכל הכבוד הראוי שישחרר את חייליו ממאסרם.

"לא אשחרר!" הכריז רבי יצחק בקול רם. הוא הוכיח את המושל בדברים קשים על כך שהינו מצר ומתאנה ליהודים החיים בעירו. "אם לא תבטיח לי עתה בהן צדקך שאחי היהודים יקבלו תנאים שווים במסחר, בתעסוקה ובמיסים - גורלך יהיה גרוע משל חייליך!"...

המושל המפוחד סיהר להבטיח ככל אשר ציווה עליו הצדיק, ולפתע הפשירו החיילים מקפאונם.

עוד היהודים ששים ושמחים ורוקדים ושירים סביב הצדיק, והנה רואים הם מחזה פלא: מוסלמי רוכב על חמורו של הצדיק, והחמור לוקח אותו במעגלים רחבים סביב רבי יצחק. מסתבר שבמהומה הגדולה החליט המוסלמי לגנוב את חמורו של רבי יצחק יחד עם כל כספי הצדקה, אך משמים סימאו את עיני הגוי, ובהיותו בטוח כי מתרחק הוא מהמקום עם הכסף הרב, החמור הסתובב באותו מקום במשך זמן רב, עד אשר הורה רבי יצחק לשלח את הגוי בבושת פנים...

"לא אשחרר!" הוא הוכיח את המושל בדברים קשים על כך שהינו מצר ומתאנה ליהודים החיים בעירו. "אם לא תבטיח לי עתה בהן צדקך שאחי היהודים יקבלו תנאים שווים במסחר, בתעסוקה ובמיסים - גורלך יהיה גרוע משל חייליך!"...

"כיצד העזת לחשוב לא לקבל את בני, רבי יצחק?" גער רבי יעקב אבוחצירא בחלום בראש הקהל היהודי. "בעוד שלושה ימים יגיע בני לעירכם, אתה באופן אישי תדאג שכל בני העיר מקטון ועד גדול יצאו לקראתו בבגדי שבת!"

הימים היו ימי מלחמה. יחסו של מושל אותה עיר במרוקו - היה אכזרי וקשה כלפי היהודים. ראש הקהל שקיבל את מכתבו של הגה"ק רבי יצחק אבוחצירא (י"ד בשבט יום פטירתו), בנו הצעיר של מרן 'אביר יעקב' אבוחצירא, שהוא בדרכו לעיר לאסוף כספי צדקה - העדיף להעלים את המכתב מידיעת בני העיר, ולא למשוך תשומת לב לעיני המוסלמים שמחכים לפרוע ביהודים. אולם רבי יעקב הגיע אליו בחלום הלילה ושינה את תוכניותיו.

הגיע היום הגדול, כל היהודים יצאו לקבל את רבי יצחק בסבר פנים יפות. ראש הקהל המפוחד הציע שייכנסו לעיר מדרך צדדית. אולם רבי יצחק סירב. "דרך המלך נלך!"

נכנסו היהודים לרחובה הראשי של עיר, רבי יצחק מהלך בראשם וכולם שרים לכבוד התורה. ראש הקהל רעד מפחד, אולם פחד הרבה יותר מרבנו 'אביר יעקב' שהזהירו בחלום לדאוג לבנו, מאשר פחד ממושל העיר.

בדרכם הגיעה הפמליה לשוק. "אפשר בבקשה להוציא לי כיסא?" ביקש לפתע רבי יצחק. לאחר מכן ביקש כוס תה. ישב בעיצומו של השוק, בידו כוס תה רותח והוא מעודד את היהודים שסביבו לשיר שירות ותשבחות לבורא עולם...

"היהודים המליכו עליהם מושל חדש", פרצו כמה מוסלמים חמומי מוח לחדרו של המושל הערבי. "הוא יושב באמצע השוק וכולם שמחים סביבו". המושל שרק חיכה לפרוע ביהודים - שש אלי קרב. "שלחו פלוגת

שמור פך בבית הכנסת
למען יאריכוך ימיו.
השומר פיו בבית הכנסת יאריך ימים (ס. קדושת ביהכ"נ)

מוסר הפרשה חידושים לפרשת שבוע

מתפללים על קיום המכות

בפרשתנו נצטוונו על שימת הדם שהיה כאות שלא יבוא המשחית לנגוף את עם ישראל כמו שכתוב: (יב, כג) "ולא יתן המשחית לבא אל בתיכם לנגוף".

בגמ' (ברכות דף ד:): "אמר ר' יוחנן: איזהו בן עולם הבא, זה הסומך גאולה לתפילה". שואלת הגמ' איך בתפילת ערבית אפשר לסמוך גאולה לתפילה? הרי אחרי ברכת "גאל ישראל" שהיא גאולת מצרים, תקנו לומר ברכת "השכיבו", שהיא תפילה שה' יושיענו מצרותינו, ונמצא שזה מפסיק בין גאולה לתפילה?

ותירצו בגמ' שאין בזה הפסק, משום שברכת "השכיבו" היא המשך לברכת גאולת מצרים, והכל "כגאולה אריכתא דמיא".

וכתב רבינו יונה שם (ב: ד"ה ואע"ג) לבאר את דברי הגמרא, מדוע אינו נחשב להפסק? מפני שבאמת ברכת השכיבו גם היא מעין הגאולה היא, כי תפילה מעין זו הייתה גם במצרים בזמן הגאולה. בשעה שעבר ה' לנגוף את מצרים היו ישראל מפחדים, והיו מתפללים לבוא עולם שיקיים דברו ושלא יתן למשחית לבוא אל בתיהם, כי כך היא דרך הצדיקים שיראים תמיד שמא יגרמו החטא.

וכנגד אותה תפילה תקנו לומר השכיבו ובו' שיעילו ה' מכל דבר רע וישמור צאתנו ובואנו. וכיון שתקנו לאומרה כנגד מה שהיה בשעת הגאולה, אמרו דלא

היו הפסקה, דכגאולה אריכתא דמיא.

בדברי רבינו יונה מבואר, שאע"פ שלא נזכר בפסוקים בפירוש שעם ישראל התפללו על כך, מכל מקום ברור הדבר שהם התפללו, משום שעל כל דבר יש להתפלל.

וביותר יש להתבונן כאן, על מה הם התפללו - הרי הקב"ה הבטיח שיביא על מצרים מכה זו, כדי שישלחו את ישראל. ואע"פ שמשנה רבינו אמר לעם ישראל בשם הקב"ה, שהמצריים ימותו במכה זו, וישראל יצילו, בכל זאת פשוט וברור שעם ישראל התפללו שה' לא יתן למשחית לבוא אל בתיהם, כי זהו יסוד ברור, שלכל דבר צריך תפילה.

הנה דבר זה נקבע לנו לדורות, שחכמים תקנו כחלק מהזכרת גאולת מצרים גם תפילה על צרותינו, כי תפילת עם ישראל במצרים לא הייתה במקרה לפי גודל צדקתם, אלא חז"ל הבינו שזה היה חלק בלתי נפרד מהגאולה ו"כגאולה אריכתא דמיא" - תפילת עם ישראל באותה שעה עזרה בקיום הבטחה. ומזה אנחנו יכולים ללמוד כמה חשובה היא התפילה בכל עת ובכל שעה, אפילו כאשר יש הבטחה לישועה מהקב"ה.

ומזה ילמד כל אחד כמה צריך הוא להתאמץ חזק בתפילות, לבלי להתרשל מהתפילה על כל דבר, וגם דבר שנראה לו בטוח, גם אם הוא יודע שהפקיד בנק זה אבא שלו ובוודאי יעזור לו למלא מבוקשו אל ימנע עצמו מהתפילה, כי לכל דבר יש את סך התפילות שצריך למלא ובלעדי זה לא יוכל לקבל את הישועה

כנינים חסידות ברסלב

שנב רבנו זכרוננו לברכה את הפרוש "באר היטב" שעל השלחן ערוך. ואמר רבי אברהם בן רבי נתן זכרוננו לברכה, שכלל הוא גלסוד ה"באר היטב", שפאזיה פוסק שגומר ה"באר היטב" דבריו, בן דעתו להלכה (אבני"ה ברזל).

פעם אחת היה אחד אצל רבנו זכרוננו לברכה ושאלו רבנו זכרוננו לברכה: "בפה מחזק את עצמו בפיילתו מעבודת השם יתברך? ענה ואמר: "עם דף גמרא". ענה רבנו זכרוננו לברכה ואמר אליו: "אני מחזק את עצמי ב'ברך אלקינו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים' וכו', כי אני דר בעיר גדולה, שיש בה אפיקורסים גדולים שכופרים בכל" (שיש"ק א-תקצז).

מהר"ן זצוק"ל ראה פעם, אחד שזינב ולומד בהתמדה אלם הבין בו, שיש לו צער גדול מהרעבון המציק לו פנה אליו ואמר לו: "תפסיק כבר עם התאוות אכילה". (אבני"ה ברזל, שם סל"ז).

המבוקשת.

ה' יזכנו שנזכה תמיד להרבות בתפילה ולהרבות ולהפציר לפניו ולא נבין ששום דבר שבעולם הזה מובן מאליו, אלא נבין שלהכל צריך תפילה.

שו"ת של חסד ע"י בית הוראה "חוט של חסד"

הרה"ג ר' ירון אשכנזי שליט"א ר"כ חושן משפט
בישיבת "חוט של חסד" מנהל רוחני ב"קו ההלכה"
קו ההלכה הספרדי: 3030*

משאלות שנשאלו ב"קו ההלכה"

מנהג הספרדים שהחזן מנגן את הקדיש הראשון של ערבית של שבת, מה הטעם לדבר זה?

מנהג זה הוא מנהג קדמון, וכתבו הפוסקים שעדיף שהש"ץ ינגן בלחן שירי קודש הידועים לקהל (שו"ת יחיה דעת חלק ב' סימן ה) ושני טעמים נאמרו בדבר:

א. בספר חסידים (סימן קי"ח) כתב שעל ידי הניגון מתעוררת הכוונה, ולכן טוב שיתחיל בניגון שמעורר את ליבו, וימשיך באותו הניגון את התפילה.

ב. רבינו יוסף חיים בספר בניהו (ברכות דף י) כתב הטעם שכששומעים כוחות הסטרא אחרא שהחזן מנגן חושבים שבא לשיר ועוזבים אותו והולים להם ואינם מקטרגים, והוסיף שם שמצא לזה ראיה מדברי הזוהר הקדוש שהשטן אינו יכול לשמוע זמר ושירה, אלא נהנה מאכל וקניה, ועל ידי השירה מגרשים אותו.

מי ששתה רביעית מים לפני הסעודה (כלומר סעודת פת) ורוצה מיד לאחר מכן ליטול ידיו

ולתחיל בסעודה, האם צריך לברך ברכה אחרונה על מה ששתה?

אף שלכתחילה לא טוב עשה, כי אין להכניס את עצמו במחלוקת הפוסקים, מכל מקום אם שתה רביעית אינו צריך לברך ברכה אחרונה ויוצא ידי חובתו בברכת המזון. ואף שבבן איש חי (שנה ראשונה פרשת נשא אות ב') כתב שאם שתה רביעית מים קודם הסעודה צריך לברך ברכה אחרונה, והביא מעשה שרבינו האריז"ל פעם צפה ברוח הקודש במצח רבינו חיים ויטאל וראה כתם במצחו על זה שלא ברך על המים ששתה קודם המזון, מכל מקום הוא עצמו חזר בו בספר עוד יוסף חי (הלכות פרשת צו) וכתב שלא יברך ברכה אחרונה, וכ"פ בהליכות עולם (חלק ב' עמוד קכז) ובשו"ת תבואות שמש (סימן ס"ב ד"ה והנה מן).

לפי זה כאשר אדם עושה קידוש בשבת האם ראוי לשתות רביעית או שישתה פחות מרביעית?

אף שאם שתה שיעור מלא לוגמיו (כ-41 מ"ל) יצא ידי חובתו, מכל מקום דעת רוב ככל הפוסקים שצריך

לשתות רביעית שלימה לכתחילה (81 מ"ל). בן איש חי (שנה ב' פרשת בראשית אות כ"ג) כף החיים (סימן רע"א סעיף קטן פ"ג) אור לציון (חלק ב' פרק כ' אות כ"ב) ומשנה ברורה (סימן תע"ב סעיף קטן ל').

אדם שבירך על יין בורא פרי הגפן ושתה שיעור רביעית, אם רוצה כעת לשתות משקה אחר, אינו צריך לברך, שברכת היין פוטרת את שאר המשקין שולחן ערוך (סימן קע"ד סעיף ב'). ויש לשאול אם אני שמעתי אדם שבירך ונתכוונתי לצאת ידי חובה, אבל לא שתיתי רביעית אלא רק לגמתי מעט מן היין, וכעת הביאו לפני משקה אחר, האם אני צריך לברך?

לבני אשכנז - צריך לברך על המשקה החדש, רק אם שתה לכל הפחות רוב רביעית פוטר את שאר המשקין. ביאור הלכה (סימן קע"ד דיבור המתחיל "יין"). ולבני ספרד - גם אם רק טעם מהיין נפטר מברכת שאר משקין ואינו צריך לברך שוב, ומכל מקום טוב לכתחילה שבירך על מעט סוכר שהכל נהיה בדברו וכיון לפטור את המשקה. אור לציון (פרק כ' סעיף ט').

ואם לא שתה כלל מהיין, צריך לברך על המשקה שמעוניין לשתות, אף אם נתכוין לצאת ידי חובת קידוש בברכת היין, הדין הוא שיצא ידי חובת קידוש אבל צריך לברך על שאר המשקים. שו"ת יחיה דעת (חלק ה' סימן ל').

